

قانون تشکیل هیأت‌های امناء دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی
مصوب جلسات ۱۸۱ و ۱۸۳ مورخ ۹، ۲۳، ۱۲، ۱۳۶۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی
شماره: ۳۸۶۰ د - تاریخ: ۶۸، ۱، ۲۹

ماده ۱ - هر يك از وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و مؤسسات پژوهشی وابسته به خود که در این قانون "مؤسسه" نامیده می‌شود هیأت امنایی با ترکیب ذیل تشکیل خواهند داد.

الف - وزیر

ب - رییس مؤسسه

ج - ۴ تا ۶ تن از شخصیت‌های علمی و فرهنگی و یا اجتماعی محلی و کشوری که نقش مؤثری در توسعه و پیشرفت مؤسسه مربوط داشته باشند.

د - وزیر و یا نماینده وزیر برنامه و بودجه

تبصره - حداقل دو تن از شخصیت‌های بند "ج" باید از اعضاء هیأت علمی دانشگاه‌ها باشند.

ماده ۲ - اعضای بند "ج" به پیشنهاد وزیر و با تأیید و حکم ریاست جمهوری برای مدت ۴ سال منصوب می‌شوند و در يك زمان حداکثر می‌توانند عضو هیأت امناء باشند و انتخاب مجدد ایشان بلامانع است.

ماده ۳ - ریاست هیأت امناء مؤسسه بر حسب مورد به عهده وزیر فرهنگ و آموزش عالی یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود.

ماده ۴ - دبیر هیأت امناء رییس مؤسسه مربوط خواهد بود.

ماده ۵ - وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌توانند در صورت اقتضاء دو یا چند مؤسسه مربوط به خود رازیر نظر يك هیأت امناء قرار دهند در چنین مواردی کلیه رؤسای دانشگاه‌ها عضو هیأت امناء می‌باشند و دبیر این هیأت را نیز وزیر از میان یکی از این رؤسا انتخاب خواهند کرد.

ماده ۶ - در مؤسسات آموزش عالی و مؤسسات پژوهشی وابسته به وزارتخانه‌ها یا سازمان‌های دیگر که مجوز تأسیس آنها از طریق وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی صادر شده است وزیر یا مسئول سازمان مربوط به جای یکی از اعضای بند "ج" ماده ۱ عضویت و ریاست هیأت امناء را عهده‌دار خواهد بود.

تبصره - در اینگونه مؤسسات سایر اعضای بند "ج" ماده ۱ این قانون به پیشنهاد وزیر یا مسئول سازمان مربوط و حسب مورد با تأیید و حکم وزیر فرهنگ و آموزش عالی و یا وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی منصوب می‌شوند.
ماده ۷ - وظایف و اختیارات هیأت امناء:

الف - تصویب آیین‌نامه داخلی

ب - تصویب سازمان اداری مؤسسه بر اساس ضوابطی که به پیشنهاد وزارتخانه‌های مربوط با هماهنگی سازمان امور اداری و استخدامی به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد رسید.

ج - بررسی و تصویب بودجه مؤسسه که از طرف رییس مؤسسه پیشنهاد می‌شود.

د - تصویب بودجه تفصیلی مؤسسه

ه - تصویب حسابها و ترازنامه سالانه مؤسسه

و - تصویب نحوه وصول درآمدهای اختصاصی و مصرف آن

ز - تعیین حسابرس و خزانه‌دار برای مؤسسه

ح - کوشش برای جلب کمک‌های بخش خصوصی و عوائد محلی اعم از نقدي، تجهيزاتي، ساختماني با رعایت ضوابط مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی.

ط - تصویب آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی که بر حسب مورد پس از تأیید وزارتخانه مربوط قابل اجرا می‌باشد.

ی - پیشنهاد میزان فوق‌العاده‌های اعضای هیأت علمی و غیر هیأت علمی (کارشناسان و تکنیسین‌ها) که بر حسب مورد پس از تأیید وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قابل اجرا می‌باشد.

ک - تعیین نحوه اداره واحدهای تولیدی، خدماتی، کارگاهی و بهداشت و درمانی مؤسسه در چارچوب ضوابطی که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ل - تعیین میزان پرداخت حق‌التحقیق، حق‌التدریس، حق‌الترجمه، حق‌التألیف و نظایر آن.

م - بررسی گزارش مؤسسه که از طرف رییس مؤسسه ارائه می‌شود.

ن - تصویب مقررات استخدامی اعضای هیأت علمی مؤسسه که به منظور هماهنگی پس از تأیید وزارتخانه مربوط قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۸ - اعتبارات هر يك از مؤسسات صرفاً در قالب برنامه و به صورت كمك بودجه سالانه كل كشور منظور و تصويب مي‌شود و تخصيص اعتبار حداقل هر ۳ ماه به مأخذ سه دوازدهم بودجه مصوب از طريق دستگاه‌هاي اجرايي ذيربط كلاً در اختيار هر يك از مؤسسات قرار خواهد گرفت.

ماده ۹ - امور مالي و معاملاتي مؤسسات جز در مورد ذيحسابي موضوع ماده ۳۱ قانون محاسبات عمومي، مشمول ساير مقررات قانون مزبور و آيين‌نامه معاملات دولتي و ساير قوانين مربوط به مؤسسات دولتي نخواهد بود.

ماده ۱۰ - رسيدگي به حساب‌هاي سالانه مؤسسه بر اساس آيين‌نامه‌اي خواهد بود كه بر حسب مورد به وسيله وزارتین فرهنگ و آموزش عالي و بهداشت، درمان و آموزش پزشكي تهيه و به تأييد وزارت امور اقتصادي و دارايي مي‌رسد.

ماده ۱۱ - مادام كه هيأت‌هاي امني دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالي و مؤسسات پژوهشي بر اساس اين قانون تشكيل نشده و آيين‌نامه‌هاي اجرايي مورد نياز به تصويب نرسیده است، طبق مقررات سابق عمل خواهد شد.

اصلاح و تکميل قانون تشكيل هيأت‌هاي امني دانشگاه‌ها در رابطه با تركيب هيأت‌هاي مذکور (مصوب دويست و سي و نهمين جلسه مورخ ۲۰، ۱۱، ۶۹ شوراي عالي انقلاب فرهنگي) شماره ۲۸۲۰ د.ش - تاريخ ۷، ۱۲، ۶۹

ماده (۲) و تبصره ماده ۶ قانون تشكيل هيأت‌هاي امني دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشي (موضوع مصوبه شماره ۲۸۶۰ د.ش مورخ ۲۹، ۱، ۶۸ شوراي عالي انقلاب فرهنگي) به شرح زير اصلاح و تکميل مي‌گردد.

الف: ماده ۲ (اصلاحي) - اعضاي بند (ج) به پيشنهاد وزير مربوط و بنا به تصميم رييس شوراي عالي انقلاب فرهنگي به جلسه شوراي عالي جهت بررسي و تصميم‌گيري مشورتي معرفي شده و رياست جمهوري بر مبناي نتيجه حاصل از شورا احكام مربوط را براي ۴ سال عضويت در هيأت‌هاي مذکور امضاء مي‌نمايد. اعضاي مذکور در يك زمان حداكثر مي‌توانند عضويت در دو هيأت امني را دارا باشند و انتخاب مجدد ايشان بلامانع است.

تبصره (الحاقی) - رييس شوراي عالي به منظور تسريع در پيشرفت كار مي‌تواند بنا به تشخيص خود چند نفر را به جاي شوراي عالي مأمور انجام بررسي و تصميم‌گيري مشورتي بنمايد.

ب: تبصره ماده ۶ (اصلاحي) - در اين گونه مؤسسات انتصاب ساير اعضاء بند (ج) ماده (۱) به پيشنهاد وزير يا مسئول سازمان مربوطه مطابق روش ماده ۲ (اصلاحي) و تبصره الحاقی به ماده مذکور انجام مي‌گردد.

اصلاح ماده (۱) و ماده (۵) قانون تشكيل هيأت‌هاي امني دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالي و پژوهشي (مصوب دويست و هفتاد و هفتمين جلسه مورخ ۲۵، ۱، ۷۱ شوراي عالي انقلاب فرهنگي) شماره ۳۹۶۰ د.ش - تاريخ ۱، ۲، ۷۱

انجام اصلاحات زير در متن قانون تشكيل هيأت‌هاي امني دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالي و پژوهشي (موضوع مصوبه شماره ۲۸۶۰ د.ش مورخ ۲۹، ۱، ۶۸ شوراي عالي) به تصويب رسيد.

الف) ماده ۱ (اصلاحي) - هر يك از وزارتخانه‌هاي فرهنگ و آموزش عالي و بهداشت، درمان و آموزش پزشكي براي دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالي و مؤسسات پژوهشي وابسته به خود (مؤسسات پژوهشي كه وابسته به دو وزارتخانه‌هاي فوق بوده و شامل مراكز پژوهشي وابسته به دانشگاه‌ها نمي‌شود) كه در اين قانون "مؤسسه" ناميده مي‌شود هيأت امني با تركيب ذيل تشكيل خواهند داد.

ب) در متن ماده (۵) جمله "در چنين مواردی کلیه رؤسای دانشگاه‌ها عضو هیأت امني می‌باشند" به جمله "در چنين مواردی کلیه رؤسای مؤسسات عضو هیأت امني می‌باشند" اصلاح مي‌شود.

شمول استفاده فرهنگستانها از قانون تشکیل هیأت‌های امناء دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی (مصوب دویست و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۷۰،۱،۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی) شماره ۴۰۴.دش - تاریخ ۷۱،۲،۲ فرهنگستانها بر مبنای تصویب شورای گسترش آموزش عالی وزارتخانه به عنوان مؤسسه پژوهشی تلقی شده و بنا بر این می‌توانند از قانون تشکیل هیأت‌های امناء دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی استفاده نموده و بهره‌مند شوند.

قانون هیأت‌های امناء مؤسسات عالی علمی دولتی

مصوب ۱۳۵۰، ۱۲، ۲۱

- ماده ۱ - از تاریخ تصویب این قانون هیأت‌های امناء دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی که در این قانون مؤسسات عالی علمی نامیده می‌شوند و بر اساس قانون تشکیل و اختیارات هیأت امناء دانشگاه تهران به وجود آمده با توجه و رعایت قانون تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی طبق مقررات زیر تشکیل خواهد شد.
- ماده ۲ - هر يك از مؤسسات عالی علمی دارای هیأت امنایی مرکب از اشخاص زیر خواهد بود:
- ۱ - وزیر علوم و آموزش عالی و یا نماینده نام‌الاختیار او.
 - ۲ - هشت نفر از شخصیت‌های محلی و کشوری که بتواند نقش مؤثری در توسعه مؤسسه مربوط داشته باشند به پیشنهاد وزیر علوم و آموزش عالی و فرمان همایونی.
 - ماده ۳ - شخصیت‌های موضوع بند ۲ ماده ۲ برای مدت سه سال انتخاب خواهند شد و تجدید انتخاب آنان بلامانع است.
- در مورد مؤسسات عالی علمی خارج از پایتخت علاوه بر اشخاص موضوع بند ۱ و ۲ ماده ۲ استاندار نیز به اقتضاء سمت خود عضویت هیأت امناء مؤسسات عالی علمی حوزه خود را خواهد داشت.
- ماده ۴ - مؤسسات عالی علمی وابسته به وزارتخانه‌ها یا سازمان‌های دیگر زیر نظر هیأت امنایی قرار خواهند گرفت که وزیر یا مسئول مربوط علاوه بر وزیر علوم و آموزش عالی به اقتضاء سمت خود ریاست و یا عضویت هیأت امناء آن را دارا خواهد بود.
- تبصره - در اینگونه مؤسسات عده اعضای موضوع بند ۲ ماده ۲ این قانون هفت نفر خواهند بود که از طرف وزیر یا مسئول سازمان ذیربط پیشنهاد خواهند شد.
- ماده ۵ - ریاست عالی هیأت امناء هر يك از دانشگاه‌ها و دانشسرای عالی بنا به استعدای وزیر علوم و آموزش عالی به فرمان همایونی تعیین خواهد شد.
- ریاست هیأت امناء مؤسسات عالی علمی دیگر با وزیر علوم و آموزش عالی خواهد بود.
- ریاست عالی هیأت امناء دانشگاه‌ها و دانشسرای عالی و رییس هیأت امناء مؤسسات عالی علمی دیگر یکی از امناء را به عنوان نایب رییس تعیین خواهد نمود.
- ماده ۶ - رؤسای مؤسسات عالی علمی بدون حق رأی در جلسات هیأت امناء شرکت خواهند کرد.
- ماده ۷ - دبیر هیأت امناء به پیشنهاد رییس مؤسسه عالی علمی و تصویب هیأت امناء تعیین می‌گردد.
- ماده ۸ - وظائف هیأت امناء به قرار زیر است:
- ۱ - پیشنهاد انتصاب رییس مؤسسه عالی علمی که به موجب فرمان همایونی منصوب خواهد شد.
 - ۲ - تصویب سازمان مؤسسه عالی علمی که از طرف رییس مؤسسه پیشنهاد می‌شود.
 - ۳ - رسیدگی و تصویب بودجه مؤسسه عالی علمی که از طرف رییس مؤسسه پیشنهاد می‌شود.
 - ۴ - تصویب حسابها و ترازنامه سالانه مؤسسه.
 - ۵ - جلب کمک بخش خصوصی و عوائد محلی اعم از نقدی، تجهیزات و ساختمانی.
 - ۶ - تصویب نظامات و ضوابط کلی و مقررات عمومی استخدامی اعضاء هیأت آموزشی و پژوهشی مؤسسه عالی علمی شامل مربی - استادیار - دانشیار - و استاد و شاغلین خدمات تحقیقاتی به پیشنهاد رییس مؤسسه عالی علمی به استثناء پایه حقوق و حقوق بازنشستگی مستخدمین رسمی هیأت آموزشی.

مقررات مربوط به پایه حقوق و حقوق بازنشستگی مستخدمین رسمی هیأت آموزشی و پژوهشی به پیشنهاد وزارت علوم و آموزش عالی پس از تصویب کمیسیونهای علوم و آموزش عالی و دارای و استخدام مجلسین قابل اجرا خواهد بود.

۷ - تصویب مقررات مربوط به استخدام معلمان و اعضاء هیأت علمی غیر ایرانی.

۸ - تصویب آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی مربوط.

۹ - تصویب مقررات مربوط به پرداخت فوق‌العاده مخصوص برای کارکنان غیر آموزشی که زائد بر ساعات رسمی خود با انجام امور مؤسسه عالی علمی مربوط و یا سازمانهای وابسته به آنان اشتغال دارند به پیشنهاد رییس مؤسسه عالی علمی.

ماده ۹ - وزارت علوم و آموزش عالی می‌تواند مقررات این قانون را در صورت اقتضاء در هر يك از مؤسسات عالی علمی دولتی دیگر و یا مؤسسات عالی علمی دیگری که به نحوی از انحاء از کمک دولت استفاده می‌کنند نیز به موقع اجرا گذارد.

ماده ۱۰ - اعتباراتی که از طرف دولت برای هر يك از مؤسسات عالی علمی و مؤسسات تابعه وابسته به آنها در بودجه‌های سالانه کل کشور منظور و تصویب می‌شود به صورت کمک خواهد بود.

وزارت دارای در اول هر سه ماه اعتبار سه‌ماهه را به مأخذ سه دوازدهم بودجه مصوب کلاً در اختیار هر يك از مؤسسات عالی علمی خواهد گذاشت.

مؤسسه عالی علمی حساب یا حسابهای مخصوص با اطلاع خزانه‌داری کل در یکی از بانکهای مجاز باز و اعتبار دریافتی را به حسابهای مزبور منتقل می‌نماید.

ماده ۱۱ - مؤسسات عالی علمی جز در مورد ذیحسابی موضوع ماده ۲۴ قانون محاسبات عمومی مشمول سایر مقررات قانون مزبور و آیین‌نامه معاملات دولتی و سایر قوانین و مقررات مزبور به مؤسسات دولتی نخواهند بود. ترتیب رسیدگی به امور مالی و جاری و حسابها و همچنین ترتیب مصرف کلی اعتبارات و اجازه وصول درآمدهای اختصاصی و اخذ وام از منابع داخلی و مصرف آن بر طبق مقرراتی است که در حدود این قانون به پیشنهاد مؤسسه عالی علمی از طرف هیأت امانت تصویب خواهد شد.

ماده ۱۲ - رسیدگی به حسابهای سالانه مؤسسات عالی علمی به وسیله حسابرس قسم‌خورده که از طرف هیأت امانت انتخاب می‌شود به عمل خواهد آمد و پس از تصویب هیأت امانت برای ضمیمه نمودن به لایحه تفریح بودجه به وزارت دارای ارسال می‌گردد.

ماده ۱۳ - مؤسسه عالی علمی می‌تواند با تصویب هیأت امانت هر يك از مؤسسات یا واحدهای تولیدی خود را که صلاح بداند به صورت بازرگانی یا با مشارکت مؤسسات دیگر اداره نماید.

اساسنامه این قبیل مؤسسات باید قبلاً به تصویب هیأت امانت برسد.

ماده ۱۴ - وظایف و اختیارات شورای مرکزی دانشگاه‌ها به استثناء آن قسمت که طبق این قانون به هیأت امانت مؤسسات عالی علمی محول شده است تا تشکیل شورای مرکزی آموزش کشور به قوت خود باقی خواهد بود.

ماده ۱۵ - مادام که هیأت‌های امانت مؤسسات عالی علمی بر اساس این قانون تشکیل نشده و آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون به تصویب نرسیده است موقتاً طبق مقررات سابق عمل خواهد شد.

ماده ۱۶ - آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون از طرف رییس مؤسسه عالی علمی مربوط پیشنهاد و به تصویب هیأت امانت خواهد رسید.

ماده ۱۷ - قوانین ذیل از تاریخ اجرای این قانون ملغی است.

۱ - قانون تشکیل و اختیارات هیأت امانت دانشگاه تهران مصوب تیر ماه ۱۳۴۶.

۲ - قوانینی که به استناد ماده (۶) قانون مذکور در بند ۱ این ماده به تصویب رسیده.

۳ - کلیه قوانین مربوط به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی که در زمینه امور مالی و استخدامی به تصویب رسیده.

۴ - قانون اجازه استخدام معلمان خارجی دانشکده‌های شهرستانها مصوب تیر ماه ۱۳۳۴.

۵ - قانون راجع به سازمان و استقلال دانشسرای عالی مصوب آذر ماه ۱۳۳۸ به استثناء ماده ۱۳.

۶ - قانون اساسنامه دانشسرای عالی (تربیت معلم و تحقیقات تربیتی) مصوب تیر ماه ۱۳۴۱ به استثناء مواد ۵ و ۷ و ۱۱ و ۱۲.

ماده ۱۸ - وزارت علوم و آموزش عالی مکلف است از تاریخ تصویب این قانون ظرف دو ماه لایحه تأسیس شورای مرکزی آموزشی کشور را تقدیم مجلسین نماید.

ماده ۱۹ - وزارت علوم و آموزش عالی می‌تواند در صورت اقتضاء دو یا چند مؤسسه عالی علمی را زیر نظر يك هیأت

امناء قرار دهد.

ماده ۲۰ - دولت مأمور اجزای این قانون است.

قانون فوق مشتمل بر بیست ماده و یک تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۵۰، ۱۰، ۵ در جلسه روز شنبه بیست و یکم اسفند ماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی به تصویب مجلس سنا رسید.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی